

τόση ώρα ο καθηγητής Τολλόν να θυμηθῆ πὸ εἶεν ἰδί τὴ μορφή τοῦ νέου.

Ἡ ομοιότης ἐνὸς ἀνθρώπου μ' ἑμᾶς τοὺς ἴδιους δὲν εἶνε τὸ ἴδιον πράγμα μὲ τὴν ομοιότητά του μ' ἓναν ἄλλον. Βλέποντας κάποιον νὰ μοιάζῃ μ' ἓνα γνωστὸ μας, λέμε αἰσώς : «Ἡ ἓνας πὸν εἶνε ἴδιος ὁ φίλος μου Πέτρος», ἢ «Μοῦρὲ ζήτταζε αὐτὸν ἐκεῖ ! Δὲν μοιάζει μὲ τὸν Παῦλο ;» Μὰ ἀντικρίζοντας ἓναν ἀνθρώπον πὸν μοιάζει μ' ἑμᾶς τοὺς ἴδιους, δὲν ἀντιλαμβάνομεθα αἰσώς τὴν ομοιότητα. Στὴν ἀρχὴ νοιώθουμε κάποιαν ἐπιλήθει περιεργία, κάποια ἀπορία, κάποια στενοχώρια, νὰ, στενοχώρια...

Ὁ καθηγητής Τολλόν, πλησιάζοντας σὸ χειρουργικὸ τραπέζι, ἐσκίησε πᾶνον ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ νέου... Ναι, ἦταν ἴδιο σάν τὸ δικὸν του πρόσωπο, σάν νὰ ζιττάζοταν σὲ καθρέφτη... Ὅχι ἀκριβῶς σάν σὲ καθρέφτη μὰ σάν νὰ ἐκτίταζε τὸ πρόσωπὸν του μέσα στὸ νερὸ, μέσα σὲ νερὸ παραγμένο λίγο. Τὰ χαρακτηριστικά του ἦσαν ἴδια μὲ τὰ δικὰ του : Τὰ γαλανὰ μάτια, τὸ μικρὸ στόμα, ἡ ἴσα μῖτη, ὡς καὶ σὲς παραμορφώσεις λεπτομερείες, κάποιο καμπύλωμα τῶν φρυδιῶν, κάποια προεξοχὴ τοῦ σαγονιοῦ... Ἐκεῖνο πὸν τὸν ἐδιεκόλυσε πὸ πολλὴ νὰ ἀντιληφθῆ ἕξ ἀρχῆς τὴν ομοιότητα, ἦταν ἓνα μικρὸ μουστακάκι πὸν στέταζε τὸ ἄνω χεῖλος τοῦ νέου καὶ τὸ μικρὸ μαῦρον γενάκι.

Μὰ ξαφνικὰ τὸ ἦδη μὰ μακρινὴ ἀνάμνησις, μὰ εἰκόνα, ἓνα λείψωμα οἰκογενειακῶν φωτογραφιῶν πὸν εἶχαν οἱ γονεῖς του, δταν ἔλειθαν, στὸ σαλὸν τοῦ πατρικοῦ σπιτοῦ. Μέσα κει ἴππυχε μιά φωτογραφία δικὴ του πὸν τὴν ἔβγαλε δταν ἦταν στρατιώτης, τὴν ἐποχὴ πὸν εἶχε κ' αὐτὸς μουστάκι καὶ γενάκι, ὡπως ἦταν τότε ἡ μάδα στὸ στρατό. Ὁ νέος ἦταν ἴδιος μ' ἐκεῖνη τὴν φωτογραφία. Καθὼς στεκόταν ὁ καθηγητής Τολλόν μὲ τὸ χειρουργικὸ μαχαίρι στὸ χέρι, θυμήθηζεν ἔξαφνα ὅτι οἱ ομοιώστακοι καὶ ἀγένειοι στρατιῶτες ἔλεγαν τοὺς συνάδελφους των πὸν εἶχαν μουστάκι καὶ γενάκι «τραγονόνηδες». Τὸ θυμῶταν σάν νάταν ἐκεῖνη ἡ ὠρα... Μὰ τί καταληκτικὴ ομοιότης ! Ἄν ἔδᾳς κανεῖς τὴν φωτογραφία ἐκεῖνη διπλά στὸ νέο, δύο ἴθιλεγαν πὸς ἦταν δικὰ του φωτογραφία. Τόσο τοῦ ἔμοιαζε...

Ὁ καθηγητής Τολλόν στεκότανε ἀπάνω ἀπὸ τὸ σῆμα τοῦ ἀρρώστου συλλογισμένος. Ἐδασάνιζε τὸ μυαλό του νὰ θυμηθῆ μήπως εἶχε πιποτε συγγενεῖς... Ὅχι, δὲν εἶχε συγγενεῖς πὸν νὰ μὴν τοὺς ξέρη... Κί ὅμως... Νάταν τυχεῖα ἢ τὴν ομοιότης ; Μὰ ἰδιότητα τῆς φύσεως ; Μὰ ὄχι ! Δὲν ἦτο δυνατόν...

Στεκότανε ἀνάμνητος, ζιττάζοντας τὸ νέο. Τὸ χέρι του μὲ τὸ καινοσκευμένο γάντι, κρατοῦσε στὸν ἀέρα τὸ μαχαίρι.

Σὲ κάποια στιγμὴ γύρισε πρὸς τὸν συνάδελφό του, τὸν καθηγητὴ Ἐβιάν, πὸν ἦταν ὁ θεράπων γιατρός τοῦ νέου ἐκεῖνο κ' ὁ ὄποιος, ἀπὸ ἐνδιαφέρον εἶχε πάει νὰ παρακολουθῆ τὴν ἐγχείρησις, γιὰτὶ ἢ περίπτωσις τῆς ἀσθενείας του ἦταν ἀρκετὰ σπάνια.

— Αὐτὸς ὁ νέος !.. εἶπε ὁ καθηγητής Τολλόν πρὸς τὸν συνάδελφό του, τὸν ἔξεροε, Ἐβιάν, ἐσεῖς ; Τί οἰκογενεῖς εἶνε ;

Ὁ καθηγητής Ἐβιάν πὸν ἡ ἐρώτησις αὐτῆ, σὲ τέτοια ὠρα, τὸν παραξένεψεν, ἀπάντησε :

— Τὸν κορφῶρο ἐδὴ κ' ἓνα χρόνον. Εἶνε ἓνας νέος ζωγράφος τοῦ Μονπαρνάς, φτωχός, μὰ μὲ μεγάλο μέλλον. Μοῦ εἶπε πὸς εἶνε ὀρφανὸς ἀπὸ πατέρα κ' ἀπὸ μητέρα, συγγενεῖς ἄλλους στὸ δοματιὸν του δὲν εἶδα, οἷτε ἦθε κανεῖς νὰ τὸν ἴδῃ στὸ νοσοκομεῖον πὸν νοσηλεύοτανε τόσον καιρό... Ἄλλο πιποτε δὲν ξέρω γι' αὐτόν...

— Ἄ ! Ἐτοι ! Ὁρφανός !..

Καὶ ὁ καθηγητής Τολλόν ἀρχισε πᾶλι νὰ ζιττάξῃ τὴ μορφή ἐκεῖνη, πὸν ἔμοιαζε τόσο μὲ τὴ δική του. Ἐλογάριαζε μὲ τὸ νοῦ του πὸς ὁ νέος αὐτὸς ἔφραζε νὰ εἶνε εἰκοσιπέντε περίπου ἐτῶν. Συλλογιζόταν πὸς πρὸ εἰκοσι πέντε χρόνων αὐτὸς τριγύριζε φοιτητὴς τῆς Ἰατρικῆς στὸ Καρτιέ Λατέν, ἀκούσματος στὴ μελέτη, μὰ καὶ ἀπόφραγε στὰ γλέντια καὶ τὶς ἡδονές... Ἦταν τότε ἐρωτευμένος !.. Τὰ φταγνε μὲ τὴν μὰ, μὲ τὴν ἄλλη, κ' ἄλλᾳς σάν ποιητὴς κ' φιλενάδες του... Ποῦ νὰ τὶς θυμηθῆ ὄλες ; Ἄν καθότανε νὰ γράψῃ τὰ ὄνομά του—καὶ πᾶλι πὸν νὰ τὰ θυμηθῆ ὄλα ;—θὰ γέμιζε κατεβατὰ ἀλάλητρα !..

Καθὼς ἀναποιοῖτο στὴ μνήμη του τὴ φοιτητικὴ ζωὴ του, περνοῦσε σὴν μέσα σὲ πιπὴν ὄμιχλη ἀπὸ τὸ μυαλό του μὰ σειρὰ ἀτέλειωτη ἀπὸ γυναικεῖα πρόσωπα : Σανθές, νεύχρονες, κασιτανές, ἄλλες γελαστές κ' ἄλλες μελαγχολικές κ' ἄλλες σὴν πεταλοῦδες πεταχτές, τόσες μορφές κοριτσιῶν πὸν τὴν ἀγάπησε γιὰ λίγες μέρες, τὶς ἐλάφησε καὶ τὶς ἀφῆσε, πὸν τὸν ἀγάπησαν κ' ἔπειτα τοῦργαν κ' ἄλλες πὸν ἔσως νὰ ἐξακολούθησαν νὰ τὸν ἀγαποῖνε πάντα... Ποιὰ νὰ πρωτοθυμηθῆ ; Μιά, δύο, τρεῖς, πέντε, τὶς θυμῶταν μὲ τὰ ὀνόματά τους καὶ τὸ παρὸνομά τους... Μὰ τὶς ἄλλες ; Τόσες ἄλλες ;

Ἦταν τόσα χρόνια τότε !.. Μὰ ἦταν σίγουρος πὸς καμιά δὲν λεγόταν Λαμπριάν... Ὅχι. Θὰ τὸ θυμῶταν... Λοιπόν ; Μὰ τί ἔβγαλαν κ' αὐτό ; Ἡ μητέρα του μοιρεῖ νάταν μιά κοπέλα ἀπὸ κείνες πὸν γνώρισε τότε. Μιά ἀπὸ κείνες τὶς τρολλές πεταλοῦδες πὸν σήμερα ζοῖσαν μὲ τὸν ἓνα, αἴτιο μὲ τὸν ἄλλο... Κί δταν ἀποχτοῦσαν παιδι, δὲν ἔφεραν κ' ἢ ἴδιες ποὺς ἦταν ὁ πατέρας του... Κάποιος ἀπὸ κείνους πὸν εἶχαν γνωρίσει. Μὰ ποῖς ; Τρέχα γύριζε ! Ἐνας Θεὸς ξέρε ! Γεννιέται τὸ παιδί, τὸ μεγαλώνουν, τοῦ δίνουν ἓνα ὄνομα κ' εἶνα ἐπύθετο τοῦ τελευταίου φίλου τους...

Ὁ καθηγητής Τολλόν, καθὼς τὰ συλλογιζόταν ὅλ' αὐτά, ἔμεινε ἀνάμνητος, μὲ τὸ βλέμμα καρφωμένο στὸ πρόσωπον τοῦ νέου. Γύρω ὁ βοηθὸς του, ὁ συνάδελφός του καθηγητής Ἐβιάν, οἱ νοσοκομοί, ἡ νοσοκομεία τὸν ζιττάζαν μὲ ἀπορία καὶ ἀνησιχία. Δὲν μπορούσαν νὰ ἐξηγήσουν τί συνέβαινε... Ἐἰταν ἀρχίσει νὰ μὴ το συγχωροῦν πειὰ τὴν ἀνησιχία του ἐκεῖνη, στὴν ὠρα αὐτὴν πὸν ἡ στιγμὲς ἦσαν τόσο πολυτίμες καὶ τόσο χρίσιμες... Ἀπὸ μὰ στιγμὴ, τέτοιες ὄρες, κρέμεται ἢ ζωὴ ἢ ὁ θάνατος ἐνὸς ἀνθρώπου.

Ὁ καθηγητής Ἐβιάν, γάνοντας πειὰ τὴν ὑπομονή του καὶ βλέποντας κ' ὄλους τοὺς ἄλλους ν' ἀνησιχοῦν, τὸν σκοιόντησεν ἑλαφρὰ καὶ μὲ διάκρισις.

— Ἀγαπῆ συνάδελφε...

Ὁ καθηγητής Τολλόν νινάτηξε ξαφνιασμένος, σάν νὰ ζιτοῦσε ἀπὸ ὄνειρο.

— Συγγνώμη... Ἐστε.

Καὶ κατέθεσε τὸ μαχαίρι ἀπάνω στὸ νέο.

Ἀρχίσε τὴν ἐγχείρησις. Μὰ ξαφνικὰ ἓνα κίμα αἵματος νινάτηζε στὸ πρόσωπό του... Οἱ βοηθοὶ τοῦ ἄλλᾳξαν χαρακτηριστικὲς ματιές, διαγώνοντας τὰ χεῖλη... Ὁ καθηγητής Ἐβιάν τὸν ἐκτίταξε μὲ ἀγάπη καὶ ἀπορία. Αὐτὸς ! Ὁ Τολλόν νὰ γάμψῃ τέτοιαν ἀδεξιότητα καὶ νὰ κόψῃ μὰ μεγάλη ἄρτηρία !..

Ἀκολούθησαν πρημένες φωνές, σόγγισ γεινή, μάταιες προσπάθειες. Καθὼς ἐγγεῖραι ἀφηρημένως ὁ καθηγητής Τολλόν, μὲ τὸ μυαλό του σκοτισμένο ἀπὸ τὴν ἔμωση ἐκεῖνη σκέψῃ, ἔζωφε μὲ τὸ μαχαίρι μιά μεγάλη ἄρτηρία. Ἡ αἱμοραγία ἦταν ἀδύνατο νὰ προληφθῆ. Χειρουργικὸ δυστύχημα !..

Τὸ πρόσωπο τοῦ νέου μὲ τὸ μικρὸ στόμα, τὰ γαλανὰ μάτια καὶ τὴν ἴσα μῖτη, τὸ μικρὸ μουστάκι καὶ τὸ μαῦρον γενάκι, ἀρχίσε νὰ κλωμαῖζη, νὰ κλωμαῖζη ὄλεονα καὶ πὸν—πολύ, ἐνὸ μᾶταιο οἱ βοηθοὶ ἀγωνιζότουσαν νὰ συγχρατήσουν τὴν αἱμοραγία, καὶ σὲ λίγα λεπτὰ ἔγινε ἄσπρο σάν τὶς γάσσες... Τετέλεστα !..

Καὶ ὁ καθηγητής Τολλόν δὲν ἔμαθε ποτὲ ἂν ἦταν ὁ γιός του ὁ νέος αὐτὸς πὸν σκότωσε, μὲ τὸ ἴδιο του τὸ χέρι, στὴν ἐγχείρησις... — Ποῖς ξέρε ;

ΑΝΤΡΕ ΜΠΙΡΑΜΠΩ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΚΑΘΡΕΦΤΕΣ

Στις ἀρχαιολογικὲς ἀνασκαφὲς τῆς Μάνης, ὁ Γάλλος ἀρχαιολόγος Βερθελιὸ βρῆκε πολλὰ μικρὰ καθρεφτάκια, τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποιοῦντο κατὰ τοὺς πρώτους μ. Χ. αἰῶνας. Ὁ Γάλλος ἀρχαιολόγος ἔκαμε ἀνάλυσι τῆς οὐσίας πὸν βρῆσκειται στὸ λίσσο μέρος τῶν καθρεφτάκων καὶ βρῆκε ὅτι ἀποτελεῖται ἀπὸ καθαρὸ μολύβδο. Φρονεῖ δὲ ὅτι οἱ καθρεφτες αὐτοὶ ἐχρησιμοποιοῦνταν μᾶλλον ὡς διακοσμητικὰ στολιδία διαφόρων ἐπιπέλων τοῦ σπιτοῦ.

Κί οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας καὶ Ῥωμαῖοι εἶχαν τὴ συνήθεια νὰ ποισμοῖζον καθρεφτάκια στὸ βάθος τῶν διαφόρων δοχείων.

Οἱ παλαιότεροι καθρεφτες τῶν ἀρχαίων ἦσαν ἀπὸ χαλκοῦ ἢ ἀπὸ ἄλλο σπιλνὸ μέταλλο.

Κί οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν καθρεφτες ἀπὸ καθαρὸ χαλκοῦ, ὡπως ἀνεφέρεται στὴν «Ἔξοδος».

Οἱ Ἀραβες μετεχειροῦντο ἐπίσης καθρεφτες μεταλλικοῦς.

Στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴ Ῥώμη ἀργότερα ἔφτιασαν ὠραιωτάτους καθρεφτες ἀπὸ μιά μεταλλικὴ σύνθεσι χαλκοῦ, ἀργύρου, βασιλίσκου, ἀντιμόνιου καὶ μολύβδου.

ΠENNIES

—Στὸ Λονδίνο ἔγιναν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τὰ ἐγκαίνια τῆς πρώτης Τεκτονικῆς Στοῆς γυναικῶν. Πρὸ ὀλίγων ἀκόμα ἐτῶν ἡ γυναῖκες δὲν γίνοντουσαν δεκτές στὴ μασσονια. — Στὴ γαλλικὴ πόλι Μπερζεραὶκ θὰ ἔορτασθῃ αὐτὲς τὶς ἡμέρες ἡ τετρακοσιεστὴ ἐπέτειος τῆς γεννήσεως τοῦ φιλοσόφου Μονταῖν.

